

زنان به خاطر بی‌اعتمادی به نهادهای دولتی خشونت را تحمل می‌کنند

خشونت علیه زن در افغانستان، تیر درشت رسانه‌هاست؛ اما به نظر می‌رسد که تا هنوز هم درک واقعیت این امر و داشتن تصویر واضح از آن چه بر زنان در افغانستان می‌گذرد، صورت نگرفته است. نهادهای عدلی و قضایی، نهادهای مدافع حقوق بشر و رسانه‌ها همه‌ساله در مناسبت‌های مثل هشت مارچ، آمار و ارقامی از خشونت علیه زن (قتل، تجاوز، بد دادن، اختطاف، سنگسار و فروش دختران زیر سن) را همه‌گانی می‌کنند. واقعیت این است که پس از نشر این ارقام به اکثریت پرونده‌های خشونت علیه زن رسیده‌گی نمی‌شود. به جایی این که از این فرصت‌ها به عنوان امکان انسجام نهادهای مدافع حقوق بشر و نهادهای عدلی و قضایی برای تامین حقوق زنان استفاده شود، بیش‌تر حالت سمبولیک و انجام مراسم «محض» را دارد.

اکثریت مطلق زنان در درون خانه خشونت‌های زیادی را تحمل می‌کنند. خیابان‌آزای تجربه‌ی همه‌روزی زنان افغان در بیرون از خانه است. زنان این خشونت‌ها را تحمل می‌کنند؛ حتی جزئی از زنده‌گی روزمره‌ی شان شده است. دولت، به ویژه نهادهای عدلی و قضایی در امر رسیده‌گی به قضایای خشونت علیه زنان نه تنها که ضعیف عمل کرده است، بلکه کم‌تر قابل اعتماد است. بی‌اعتمادی به نهادهای عدلی و قضایی و «عدم حمایت قاطع» نهادهای مدافع حقوق زن از زنان خشونت‌دیده باعث شده است که سالانه میلیون‌ها قضیه‌ی خشونت در دفتر خاطرات زنان ثبت و با گذشت زمان خاموشانه دفن و فراموش شود.

وقتی یک رویداد خشونت علیه زن رخ می‌دهد ریسک گزارش‌دهی این قضیه به اداره‌های پولیس برای یک زن به مراتب سخت‌تر از آن است که خشونت را متقبل شود. چون حمایت لازم از طرف اعضای خانواده وجود ندارد و از سوی هم بی‌اعتمادی به پولیس و «امکان مورد سواستفاده قرار گرفتن» در اداره‌های دولتی باعث می‌شود تا این رویدادهای خشونت اصلن گزارش نشود.

ادامه در صفحه ۲...

اگر خود زنان در سطح رهبری نباشند نمی‌توانند مشکلات دیگر زنان را حل کنند

صفحه ۳...

زنان و اندیشه‌های افراطی

تحلیل
گلنوم سادات حسینی

جامعه که به همین تناسب بهبود وضعیت این قشر رابطه مستقیمی دارد با پیش‌رفت یک کشور با موفقیت‌های پایدار و نظام سیاسی مستحکم؛ البته اندیشه‌های افراطی نیز در زنگرایی وجود دارد که اصولن به انکار زن بودن زن می‌اندیشد و می‌کوشد تا زنان را از عالم خویش و یا بطور کلی از حضور در جامعه جدا کند و ویژه‌گی‌های انکار ناپذیر هستی زنانه را نادیده بگیرد و او را منحصر به خانه و آشپزخانه کند

ادامه در صفحه ۲...

موضوع زن به عنوان بدنه‌ی از جامعه‌ی انسانی به این دلیل قابل بررسی است که انسان شایسته شناخت و بررسی است و می‌شود به وضعیت آنان در خانواده و هر گونه تحلیل و بررسی ابعاد مربوط به زنان و مطالعات آنان مستقیم مربوط می‌شود

نابرابری!

تحلیل
صبور بیات

می‌ماند چراکه بسیاری از کارهای بدون مزد در خانواده‌ها و جوامع بر دوش زنان است، و زنان همچنان تحت تبعیض در عرصه اقتصادی قرار می‌گیرند. هم‌چنین در سطح جهانی مردان بیشتر از زنان قدرت سیاسی و حقوقی را در دست دارند و تنها ۲۲ درصد از نمایندگان مجلس کشورهای مختلف جهان زن هستند و قوانین علیه خشونت خانگی اغلب به نمایندگی از زنان اعمال نمی‌شود.

حدود دو سوم از بزرگسالان بی‌سواد جهان را هم #زنان تشکیل می‌دهند. به اضافه این که دلایل اجتماعی و روانی نشان می‌دهد که زنان بیش از مردان نسبت به مشکلات بهداشتی باروری آسیب پذیر هستند. در مجموع، عوارض بارداری و یا زایمان دومین عامل مرگ زنان در دوره باروری است.

#برابری جنسیتی مستلزم توانمندسازی

ادامه در صفحه ۲...

با وجود بسیاری از توافقات‌های بین‌المللی که برابری حقوق انسان‌ها تاکید دارد، هنوز زنان نسبت به مردان فقیرتر و دارای تحصیلات پایین‌ترند. همچنین زنان دسترسی کمتری به مالکیت، اعتبار، آموزش و اشتغال دارند و آنها به مراتب کمتر از مردان از نظر سیاسی فعال و بیشتر از آنها قربانی خشونتند.

صندوق جمعیت سازمان ملل اعلام کرده از هر ۱۰ نفر فقیر در جهان ۶ نفر زنند! نابرابری‌های اقتصادی همچنان باقی

Since 1998

تفاوت را با ما تجربه کنید!

JOIN US FOR A DIFFERENCE

چرا باید به ستاره پیوندید؟

- بیش از ۲۰ سال تجربه تدریس عالی انگلیسی
- بیش از شصت هزار نفر فارغ التحصیل زبان انگلیسی
- بیش از صد نفر دانش آموز ستاره حائز بورس فولبرایت آمریکا
- برای سهولت دسترسی شما، ۱۵ شعبه ستاره در نقاط مختلف شهر کابل و ۶ ولایت
- متخصص مشاوره برای دریافت امکانات عالی تحصیلی در دانشگاه‌های بین‌المللی
- بنیان‌گذاری اولین نشریه آموزشی زبان انگلیسی افغانستان به نام اینتر استار با شمارگان ۷۰۰ نسخه

مجموعه آموزشی ستاره ثبت نام می‌کند

American English File

وب سایت: star.edu.af

شماره های تماس تماس:
انستیتوت: ۰۷۸۹۰۶۳۷۲۳
شعبه A: ۰۷۴۴۵۶۳۷۵۵
شعبه B: ۰۷۴۴۰۴۶۰۵۲
شعبه C: ۰۷۰۸۴۵۷۴۵۳
شعبه D: ۰۷۷۹۶۱۸۵۵۰
شعبه E: ۰۷۷۱۰۴۰۲۳۵
شعبه H: ۰۷۴۶۱۳۴۹۶۲

سال سوم • شماره ۸۵ • شنبه ۱۸ جوزا ۱۳۹۸

Saturday • June 8, 2019 • Vol. 3 • No. 85

نگاه‌ها به زن متاع گونه اند؛ زنان مسوول پاسخ به یک سوال است

ادامه از صفحه ۴

قواعد و ارزشهای سیاسی و اخلاق سیاسی در کنش و واکنشهای سیاستگران لحاظ نمی‌شود، لذا باید محتاط و قوی بود.

بحثی که درین اواخر در مورد کتله‌ی عظیمی از زنان به راه افتاده است همین حضور ناچیز زنان در ادارات دولتی را هدف گرفته، اما سکوت سهمگین و چهره‌های غمگین زنان درین راستا از همه چیز تراژیک‌تر و غمبارتر است. کسان انگشت شماری داشتند این بره‌های از تاریخ کشور را فصل زندگی زنان نامگذاری میکردند اما، بنده میگویم لطفاً دست نگه‌دارید. اول در مورد سرنوشت غمبار زن افغانی که بعد فصل تان را تکمیل یادداشت کنید. شاید نگذارند این فصل را شما (زنان) فصل زندگی نام گذارید.

وقتی یک سیاست‌گری در میدان سیاست به این ساده‌گی حضور تان را مضحکه میدان سیاست می‌کند و شما به عنوان زن افغان و ادعای نیم پیکره‌ای جامعه که حیثیت تان زیر سوال است، بازوان تان یارای جواب دادن ندارد و با سکوت سنگین تان از قضیه استقبال می‌کنید، دیگر توقع نداشته باشید که نگاه متاع‌گونه به زن وجود نداشته باشد.

عمق قضیه به حدی عمیق است که دارند جنس زن را بدون تفکیک خوب و بد که در دولت و پارلمان و نهادی دیگر وجود دارد، متهم به فاحشگی میکنند، اما زنان با سکوت غمبار و تراژیک سیاست‌گران را همراهی می‌کنند. قضیه به حدی جدی است که حتی از زن و سکس او متاع حریف کوبی می‌سازند، اما صدایی از زنان بلند نمی‌شود. در صورتی که باید جامعه زنان افغانی که بحث حیثیت شان مطرح است در یک حرکت بی‌طرفانه و مقتدرانه این قضیه را دنبال کند اگر در دولت این چنین برنامه ای هست، این دولت شایسته‌ای ویرانی ست. اما، اگر چنین چیزی نیست چرا باید نگاهی به زن وسیله سیاست‌گران بد اخلاق افغانی باشد؟ اگر کسی قواعد اخلاقی را مراعات نمی‌کنند، باید مجازات شوند و این مجازات را زنان برای او بخواهد. توقع داشتیم که زنان خواهان وضع شوند، ولی ظاهر از زنان خبری نیست. با تاکید بدون توقع، باید منتظر پاسخ زمان و زنان به این سوال نشست، که آیا هنوز هم متاع معامله هستید؟

زن خودش را به عنوان متاع به بازارهای که خریدار جنسی وجود دارد عرضه میکنند و مشکل پدید می‌آید. درین راستا نمی‌شود تنها مردان را مقصر دانست. در مورد حضور سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، مدنی زنان در ادارات دولتی افغانستان، با در نظر داشت شکننده‌گی اوضاع و آسیب پذیریهایی که متوجه بانوان در جامعه‌ی به شدت سنتی ما وجود دارد، باید احتیاطهای لازم هم از جانب بانوان در نظر گرفته شود و هم نهادها و سیاست‌مداران تدابیری را بسنجد و از همه مهمتر ایجاب می‌کند که زنان منسجم و متحد باشند در غیر آن استخوانپاشان در زیر فشارهای این محیط خرد خمیر می‌شود. درست است که از طرف دولت

اجتماعی، فرهنگی زنان به صورت خاص خیلی غمبار است. بیشترین کامجویی و ظلم و ستم در حق زنان از آدرس مبلغین دینی شده، بعد از آن شاهان و امپراطوران، گروه‌های تروریستی، گروه‌های مافیایی و قاچاق‌بران، سرمایه داران عیاش صورت گرفته است، اما درین اواخر بحث نگاه کالا گونه‌ی جنسی به زنان در بعضی از کشور به شدت ترویج یافته و حتی ازین مجرا درآمدهای هنگفتی کمایی می‌شود. در افغانستان بحث زن و حقوق زن به این خوش آب و رنگی که شعار داده می‌شود، هنوز فرخنده‌ها زنده زنده در آتش می‌سوزد، رخساره‌ها زنده زنده زجر کش می‌شود، تبسم‌ها گلو پریده می‌شود،

تفاوت که در گذشته شاید خیلی در بین شعراها و نامهای خوش آهنگ و سیما پنهان نبوده، ولی اکنون به وسیله‌های گوناگون و تحت نامها و شعارهای رنگارنگ از آن استفاده کرده و معاملات‌شان را پیوند می‌زنند. در طول تاریخ هر کسی به اندازه وسع خویش از پله‌های اجساد زنانی که قربانی معاملات‌شان کرده‌اند برای رسیدن به اهداف خویش بالا رفته اند، و هیچ استثنای هم در کار نبوده/نیست.

اگر امروز حضور زنان در اجتماعات سیاسی، فرهنگی و اقتصادی را شاهد هستیم، که آنهم حضور موثر نیست؛ مرحون و مدیون کسانی هستیم/باشیم که بدون طمع از مفادیکه ازین راه کمایی میکردند، مبارزه کرده

است. حضور نسبی توام با دید تبعیض آمیز نسبت به زنان که در طول تاریخ وجود داشته و دارد، اگر اندکی دچار تحول شده است، این همت والای مردان و زنان مرحون مبارز است که نتایجش را میتوان در تلاش و مبارزات نفس گیر تاریخ دانست. مبارزات زنان کارگر در کارخانه‌های تولیدی انگلستان بعد از صنعتی شدن، مبارزات رهبران سیاسی مدنی امثال [امارتین] لوترا [کینگ، روزا پارک، در آمریکا، نلسون ماندیلا رهبر ضد اپارتاید (تبعیض نژادی) در آفریقای جنوبی، مهاتما گاندی رهبر مبارزه بر ضد استعمار انگلیس به روش مقاومت منفی، حتی زنانی چریک کوبایی که در رکاب مبارزین ضد امپریالیسم در کوبا فیدل کاسترو و چه گوارا را همراهی کردند البته بدون در نظر داشت گرایشهای ایدئولوژیک شان، و دهها زن فعال در عرصه‌های سیاسی اجتماعی که برای گرفتن حق رای برای زنان مبارزه کردند، حاصل جانفشانیهای اینهاست که به نیم پیکره‌ی جامعه اجازه داد که قامتی راست کند و حضورش را ولو ناقص در اجتماع بشری به اثبات برسانند. اگر دستاوردی هست که من بعید میدانم خیلی چشمگیر و واقعی باشد، نتیجه تلاشهای صادقانه‌ای کسانی اند که به زن دید انسانی داشته‌اند، تا نگاه متاع‌گونه. برای آنها که زن به عنوان انسان/ بشر مطرح بوده، بدون چشمداشت و نگاه متاع‌گونه به زن و خالی از هر سودی و مفادی برای نهادینه شدن ارزشهای وزن انسانی و شناخته شدن زن به عنوان بشر تلاش کرده‌اند.

زنان جامعه‌ی امروز نباید فراموش کنند که نشان پاشنه‌ی کفش‌های کسانی که از آدرس دین در مسند قضاوت قرار گرفته بودند/ هستند، در درازنای تاریخ بر گلوی زنان بوده و باقی خواهد ماند. و این را هم نباید فراموش کرد که، همینها تحت هر شعاری به نفع خودشان بر زنان ستم روا داشته و میدارند تا نقش متاع‌گونه‌ی شان را بیش از پیش ثابت کنند و ازین وضع نفع ببرند. امروز اگر زنان ایستاده اند ولی تا هنوز از جور و ستم تاریخ میلرزند، دلیل عمده‌اش به باور این قلم به صورت حتم بحث تنازع بقاء بوده و قواعدی را که داروین برای بقاء قوی و نابودی انسان ضعیف تعریف کرده مصداق عینی پیدا کرده است، و الی تاریخ بشر به صورت کل ولی تاریخ زندگی سیاسی،

عمق قضیه به حدی عمیق است که دارند جنس زن را بدون تفکیک خوب و بد که در دولت و پارلمان و نهادی دیگر وجود دارد، متهم به فاحشگی میکنند، اما زنان با سکوت غمبار و تراژیک سیاست‌گران را همراهی می‌کنند. قضیه به حدی جدی است که حتی از زن و سکس او متاع حریف کوبی می‌سازند، اما صدایی از زنان بلند نمی‌شود. در صورتی که باید جامعه زنان افغانی که بحث حیثیت شان مطرح است در یک حرکت بی‌طرفانه و مقتدرانه این قضیه را دنبال کند اگر در دولت این چنین برنامه ای هست، این دولت شایسته‌ای ویرانی ست. اما، اگر چنین چیزی نیست چرا باید نگاهی به زن وسیله سیاست‌گران بد اخلاق افغانی باشد؟ اگر کسی قواعد اخلاقی را مراعات نمی‌کنند، باید مجازات شوند و این مجازات را زنان برای او بخواهد. ..

تلاش‌های جهت تقویت حضور و نقش فعالانه زنان در سطوح رهبری سیاسی و اجتماعی به خواست شرکای بین‌المللی در جریان است اما، نباید فراموش کرد که سیاست‌گران دارای عطش قدرت و ثروت این حضور را به گونه‌های متفاوت هدف گرفته و برای تسویه حسابهای سیاسی این حضور را هدف میگیرند. درینجا

به عزت زرهاها وحشیانه تجاوز می‌شود، اذیت و آزارهای خیابانی، کامجوییهای جنسی از زنان در ادارات، و خشونت‌های خانوادگی که رو به افزایش است، همه درد است که زنان تحمل می‌کنند. بخش بزرگی ازین ستمگرها وجود نگاه نگاه کالا گونه به جنس زن است. مرد مالک زن پنداشته می‌شود. در خیلی اوقات

ادامه از صفحه ۱

زنان و اندیشه‌های...

چنانچه تمام این طرد شدن‌ها معمولن در این کشور واکنش‌های یست که در مقابل خواهشات زنان برای حضور در جامعه و نقشی فراتر از خانه و آشپزخانه چون تیری از کمان زن ستیزان رها می‌گردند و ستم‌های که بسیاری از زنان از کام‌روی‌های مردان متحمل می‌شوند ستم‌های ی چون کلیشه‌های جنسیتی، هر چند در دهه اخیر مشارکت زنان در بسیاری از بخش‌ها در ادارات دولتی کشور بی سابقه بوده است اما بدبختانه هستند زنانی که هنوز در دام خشونت‌های آداب و رسوم نابه‌جا قرار دارند و یا اگر زنان شاغل هستند به نوعی مورد آزار و اذیت اطرافیان قرار می‌گیرند؛ چیزی که به مراتب دردناک تر است این است که دولت افغانستان با همواره در کاهش

خسونت علیه زنان ناکام بوده و ما هر روز شاهد خودکشی و خودسوزی زنان، قتل، لت و کوب و آزار و اذیت انسان در مکان‌هایی فراتر از خانه چون دانشگاه‌ها هستیم. در نتیجه می‌توان گفت: تدوین قانون و تاکید بر رعایت حقوق بشری زنان و بهبود وضعیت آنان نمی‌تواند به تنهایی راه‌گشای این معضلات باشد و برای عملی ساختن تمام آنها سیاست‌های سنجیده و کارآمد نیاز مبرم ماست تا بتوانیم در راستای آن تمام شیارهای مربوط را پر کنیم و حضور زنان و مشارکت آنان را در مراحل مختلف زنده‌گی به عنوان یک انسان، به خصوص یک زن و درک جایگاهش نهادینه کنیم.

نابرابری...

زنان با تأکید بر شناخت و جبران نابرابری قدرت و دادن استقلال بیشتر به زنان برای مدیریت زندگی خود است. نقش‌هایی که زنان و مردان در جامعه برعهده می‌گیرند، به صورت بیولوژیکی به آنها داده نشده است؛ بلکه این نقش‌های اجتماعی، در حال تغییر و تغییر پذیرند و اغلب این نقش‌پذیری توسط فرهنگ، مذهب و در زمان و مکان تغییر می‌کند.

برابری جنسیتی تنها زمانی به دست می‌آید که زنان و مردان فرصت برابری در همه حقوق و وظایف زندگی‌شان و تقسیم برابر در توزیع قدرت و نفوذ و فرصت‌های برابر برای استقلال مالی، آموزش و پرورش و تحقق آرزوهای شخصی خود داشته باشند.

ادامه از صفحه ۱

ادامه روی کرد **روی‌کرد نیم‌رخ**

زنان به خاطر بی‌اعتمادی به نهادهای دولتی خشونت را تحمل می‌کنند

در ضمن، بسیاری از قضایای خشونت علیه زن اگر ثبت و گزارش شود، بازهم این پرونده براساس روابط و رشوه توسط مردانی که خشونت را تحمیل کرده‌اند قطفن می‌شود. این گونه است که تامين عدالت در جامعه ناممکن می‌نماید.

اعتمادسازی در اداره‌های پولیس و شفافیت و پی‌گیری در نهادهای عدلی و قضایی، اساسی‌ترین و از ضرورت‌های بنیادین محو خشونت علیه زن در افغانستان است. اداره‌های دولت باید از افراد سواستفاده‌گر پاک‌سازی شود و نهادهای مدافع حقوق زن و رسانه‌ها نیز قضایای خشونت را به خاطر تامين عدالت اجتماعی به صورت جدی پی‌گیری کنند. اگر نه زنان در سراسر کشور هرگز جرات نخواهند کرد تا خشونت‌های درون خانه، خیابان‌آزاری و تجاوز را گزارش دهند تا برای رسیده‌گی به حقوق شان دادخواهی صورت بگیرد؛ چون بی‌اعتمادی به نهادهای دولتی باعث شده است که زنان خشونت را خاموشانه در درون خویش تحمل کنند.

اگر خود زنان در سطح رهبری نباشند نمی‌توانند مشکلات دیگر زنان را حل کنند

گفت‌وگو
حسین احمدی

گفت‌وگو با نادیه بازیدوال، عضو رهبری نهاد شفافیت افغانستان و فعال حقوق زن

خانم بازیدوال، در نخست باید بگویم که هفته‌نامه نیم‌رخ یک بخش ویژه گفت‌وگو دارد؛ در هر هفته ما با یکی از مسوولین دولتی که باید در مورد کارکردهای اداره‌شان در امور زنان پاسخ‌گو باشد یا کارشناسان و فعالان حقوق زن که امور زنان را تحلیل و بررسی می‌کنند و یا بانوانی که براساس تلاش و توانایی خودشان به جایی رسیده‌اند و می‌شود آنان را منجیث یک زن موفق الگو قلم‌داد کرد، گفت‌وگو می‌کنیم. از فرصتی که برای این گفت‌وگو مهیا کردید، سپاس‌گزاریم. می‌خواهیم ابتدا در مورد تحصیلات و کارکردهای تان بگویید.

جهان‌سپاس از شما و همکاران تان در هفته‌نامه نیم‌رخ. من، نادیه بازیدوال هستم. بعد از سقوط رژیم طالبان فضای کار کردن برای زنان کم کم مهیا می‌شد، من تازه از مکتب فارغ شده بودم و دقیقاً در سال ۲۰۰۳ میلادی، آغاز به کار کردم. با نهادهای دولتی و غیر دولتی کار کرده‌ام. اولین کارم با «کمیته سویدن برای افغانستان» بود. در پروژه‌های اداره انکشافی ایالات متحده امریکا (USAID)، کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی، وزارت تجارت و صنایع کار کردم. مدت پنج سال در «بنیاد آسیا» در بخش تعلیم و تربیه به ویژه در بخش ارتقای ظرفیت بانوان کار کردم. حالا هم در «ستاره درخشان افغانستان» به حیث مشاور و وظیفه اجرا می‌کنم؛ کارهای ما در این نهاد عرضه خدمات آموزشی برای بانوان در ولایات مختلف کشور است. اما در عین زمان که با نهادهای مختلف کار می‌کردم، به تحصیلاتم نیز ادامه دادم. از دانشگاه کاردان مدرک کارشناسی (لیسانس) اداره و تجارت گرفتم. دوره کارشناسی ارشد (ماستری) را در کشور مالزی نیز در بخش اداره و تجارت به اتمام رساندم. در ضمن، یک ماستری را از بخش پالیسی و اداره عامه از دانشگاه کابل نیز گرفته‌ام. در کنار این کارهای رسمی، به صورت رضاکار با بانک جهانی نیز کار می‌کنم و مدت سه سال است که عضویت رهبری «نهاد شفافیت افغانستان» را نیز کسب کرده‌ام.

وقتی با نهادهای مختلفی کار کرده‌اید پس فضاهای متفاوت کاری را هم تجربه کرده‌اید، طبق برداشت شما، فضای کار و رشد زنان در این نهادها چگونه بود؟

زنان افغانستان با مشکلات زیاد روبه‌رو هستند. چالش‌های اقتصادی، فرهنگی،

امنیتی، فساد اداری و فساد اخلاقی مواردی هست که فراروی کار و رشد زنان قرار دارد. از این قبیل موانع متعددی سد راه زنان خلق می‌شود که در نتیجه زنان نمی‌توانند دست‌آورد های کلان و دل‌خواه شان را داشته باشند. **گذشتن از این موانع و چالش‌هایی که فراروی زنان سد می‌شود مسلمان کار ساده‌ای نیست و بسیاری‌ها در چنین موقعیتی می‌شکنند و ممکن از مبارزه دست‌بکشند؛ شما از این موانع چگونه گذشتید؟**

شرط این که خودشان بخواهند. اگر زنان بخواهند می‌توانند از این موانع به گونه موفقانه عبور کنند. من در دوره‌ی کار و فعالیت‌ام تا رسیدن به این‌جا با فساد اداری و فساد اخلاقی روبه‌رو شدم، اما من هیچ وقت تسلیم نشدم. با تمرکز به اهدافم این چالش‌ها را عقب گذاشتم. هدفم این بوده که بتوانم به افغانستان و به ویژه برای دیگر زنان کشورم کار و خدمت کنم. بیشتر کار و فعالیت‌های من در مورد تقویت و حقوق زنان بوده. باورم این است که اگر خود زنان در سطح رهبری نباشند

برای ارتقای زنان و دختران باید کار بنیادی شود. دختران و زنان باید خودشان برای خود و حقوق شان مبارزه کنند. و حقوق شان را به دست بیاورند. تقاضای من از زنان این است که اگر با فساد (چه فساد اخلاقی و چه فساد اداری) روبه‌رو می‌شوند صدای شان را بلند کنند، ایستاده‌گی کنند و الگوی خوبی استقامت و مبارزه به دیگران باشند...

من باور دارم که زنان بسیار توانمند هستند. زنان می‌توانند از تمام چالش‌های فراروی شان اعم از سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی بگذرند؛ اما به

ندارند. نمی‌توانند مشکلات دیگر زنان را حل کنند؛ چون مردان در این بخش کم‌تر موثر اند و اکثرن قابلیت درک زنان را ندارند.

این روزها خبرهایی در مورد فساد اخلاقی و اداری در ارگ ریاست جمهوری افغانستان تیرتر رسانه‌های ملی و بین‌المللی شده است. هم‌چنان که شما اشاره کردید، خودتان نیز با فساد مواجه شده‌اید اما تسلیم نشدید. بر خورد شما در این مواقع چگونه بود و راه حل شما برای عبور از این موقعیت‌ها چه است؟

آرزو می‌کنم که این خبرها دروغ باشد، واقعیت نداشته باشد و در سطح اتهام باشد؛ اگر این موضوع واقعیت داشته باشد، ضربه‌ی بزرگی به زنان و عزت تمام افغانستان است. این موضوع باید به صورت شفاف بررسی و به آن رسیده‌گی شود؛ زیرا این مساله بر روحیه زنان تاثیر گذار است.

در رابطه به فساد اداری در اداره‌های دولتی، باید بگویم که ما در اداره شفافیت افغانستان کار را جدی علیه فساد اداری آغاز کرده‌ایم. در همین سال جدید خودم در یک برنامه‌ای در انگلستان شرکت کردم که نماینده‌گانی از ۱۵ کشور در مورد استراتژی مبارزه علیه فساد اداری بحث و برنامه داشتند. وقتی از این برنامه بازگشتم می‌خواستم اندوخته‌های تیوریک‌ام از این برنامه را در قالب عمل در افغانستان پیاده کنم، اما اساسی‌ترین کار این است که باید علیه فساد سیاسی مبارزه شود. قضایای فساد افشا شود و از ابراز این مسایل ترس نداشته باشیم. ما نباید خاموش بمانیم. صدای خود را بدون سانسور و ترس علیه فساد اداری و فساد اخلاقی بلند کنیم. وجود زورمندان یک نوع فساد است که در صحنه‌ی سیاسی حضور دارند و پول هنگفتی برای آنان به مصرف می‌رسد ولی همواره قانون‌شکنی می‌کنند. نمونه‌ی این افراد آقای گلبدین حکمتیار است.

تهدید وجود دارد، وقتی ما صدای خود را بلند می‌کنیم و علیه این پدیده (فساد) مبارزه می‌کنیم مسلمان بدون واکنش نیست؛ بلکه خودم بارها از طریق تماس و در بیرون از خانه توسط افراد ناشناس به صورت جدی تهدید شده‌ام اما هرگز صدایم را در گلویم خفه نکردم. باید شجاعت خود را حفظ کنیم تا در جایی برسیم. اگر ترسیدیم و به عقب برگشتیم همه‌ی دست‌آورد های هجده ساله مان نابود و وضعیت کشور بدتر می‌شود.

شما عضو یک نهاد نظارتی (بنیاد شفافیت افغانستان) اسیتد، آیا این نهاد، بر وضعیت زنان و بر پروژه‌هایی که برای زنان در نظر گرفته می‌شود، نظارت دارد؟ و یا تحقیقی از روند تطبیق و کیفیت این پروژه‌ها کردید؟ تا به حال یک چنین تحقیقی نداشته‌ایم. این نهاد جدید است. یکی از اهداف و برنامه‌های ما همین است که مطابق اسناد قانونی به اطلاعات دسترسی داشته باشیم و «کمیسیون دسترسی به

اطلاعات» نیز اکنون فعالیت می‌کند. بخش مهم کار ما نظارت از تدارکات عامه است و می‌خواهیم نظارت بر پروژه‌های ویژه حوزه‌ی زنان را نیز شامل برنامه بسازیم.

منجیث یک فعال حقوق زنان، نظر تان در مورد کیفیت و موثریت پروژه‌های تطبیق شده در بخش زنان چه است؟ این پروژه‌ها موثریت داشته، اما قسمی که باید برای رشد و توانمندسازی زنان استفاده شود، نشده است. پروژه‌ها بیش تر حیف و میل شده، اما کارهایی هم شده است. اگر یک سیستم شفاف و در سطح رهبری کسانی را داشته باشیم که برای زنان دلسوز باشد، مانع از حیف و میل این پروژه‌ها خواهد شد. به طور نمونه، پروژه «پروموت» در این اواخر وقتی که گزارش‌اش را مطالعه کردیم، متاثر کننده است. این وضعیت می‌تواند از سطح رهبری تغییر کند و اصلاح شود. زنان باید در سطح رهبری وجود داشته باشد و تغییر و اصلاح باید از سطح رهبری نظام و سیستم صورت بگیرد؛ اما امروز در افغانستان زنان در سطح پایین و بدون صلاحیت است که گاهی مشوره می‌دهیم ولی موثریت لازم را ندارد.

نظر شما این است که باید سیستم اجرایی باید کار کند؟ برای محو فساد، سیستم بی‌طرف و مستقل باید از این کار نظارت کند. اگر سیستم از درون حکومت باشد باز هم نمی‌تواند موثر باشد.

پس شما فکر می‌کنید که اشکال متفاوت فساد در اداره‌ها وجود دارد و همین موضوع سبب بی‌کیفیت شدن پروژه‌هایی ویژه زنان شده است؟

بلی. موافق استم. فساد باید در سطح کلان کاهش پیدا کند، تا در سطح پایین از بین برده شود.

و در آخر اگر حرف و پیامی به خواننده‌گان نیم‌رخ دارید، بفرمایید؟ تشکر. برای ارتقای زنان و دختران باید کار بنیادی شود. دختران و زنان باید خودشان برای خود و حقوق شان مبارزه کنند. و حقوق شان را به دست بیاورند. تقاضای من از زنان این است که اگر با فساد (چه فساد اخلاقی و چه فساد اداری) روبه‌رو می‌شوند صدای شان را بلند کنند، ایستاده‌گی کنند و الگوی خوبی استقامت و مبارزه به دیگران باشند.

وقتی که شما می‌گویید زنان استقامت کرده و علیه نارسایی‌ها صدای شان را بلند کنند، اما آنان از نبود حمایت نگرانی دارند، نظر شما در این باره چه است؟

خانواده‌ها در اجتماع باید دختران شان را حمایت کنند. مادر، پدر و برادر؛ اعضای خانواده در نقش اول هستند. گام بعدی زنان، حمایت از هم‌دیگر است که زنان باید در جامعه حامی خودشان باشند. اکثریت مردان انگیزه‌ی حمایت از زنان را ندارند. تشکر!

Nimrokh Weekly

صاحب امتیاز و مدیر مسوول: فاطمه روشنیان

سر دبیر: ریحانه رها

گزارش‌گران: حسین احمدی، آمنه امید و مسعود اختیاری

صفحه‌آرا: اولیا عماد

توزیع: یاسین نادری ۰۵۵۰۰۷۴۴۶۰

زیر نظر هیئت تحریر

شماره تماس: ۰۷۹۸۸۹۸۸۹۴

آدرس الکترونیکی:

Nimrokhweekly7@gmail.com

خواننده‌گان عزیز نیم‌رخ بدون جهت‌گیری خاص سیاسی مقالات و نوشته‌ها را از صاحب‌نظران منتشر می‌کنند.

به جز روی‌کرد نیم‌رخ سایر نوشته‌ها مسوولیتش به دوش نویسنده‌گان می‌باشد.

هفته‌نامه نیم‌رخ در ویرایش مطالب دست باز دارد.

سال سوم ■ شماره ۸۵ ■ شنبه ۱۸ جوزا ۱۳۹۸ / No. 85 / Vol. 3 ■ June 8, 2019 ■ Saturday

جدیدگیسو

کریمه شبرنگ

زنان سرزمین من

می‌خندند بلندتر از نعره‌های مردان

زنده‌گی

زنی زیباروی‌ست که

رد می‌شود از کنار بگو مگوهای پوچ

و نگاهی می‌اندازد به پشت سرش

و قافله‌ای که ریخته‌اند و می‌روند

تا ته رسوایی

زنان سرزمین من

صورت‌های کبود و سیاه

یا

صورت‌های سفید و روشن که

تومی‌بینی نیستند

زنان سرخ رو

و

با نگاه‌های روشن از بیداری به فردا چشم

دوخته‌اند.

زنان سرزمین من

رود نیستند

که سد از نفرت بسازید برای شان

پوته‌نیستند

که تبر بزئید به ریشه‌شان

زنان سرزمین من

درخت‌های کهن سال‌اند که

ریشه دارند

پیچده‌تر از تاریخ

تابنده‌تر از

آفتاب

روشن‌تر از

ماه

زلزال‌تر از

آب

تندتر از

طوفان‌های مرگ‌بار

روان‌اند

و

ایستاده‌اند

تا

تماشا کنند درخشش نور فردای

این خاک را

زنان سرزمین من

اگر بمیرند

ایستاده‌می‌میرند

نتیجه تحقیق ملی «زنان، صلح و امنیت» در بامیان؛

بدون حضور زنان و قربانیان جنگ، صلح با طالبان به نتیجه‌ای نخواهد رسید

گذشته نیز مردم افغانستان شاهد امضای پیمان‌های صلح بوده‌اند؛ ولی متأسفانه نتیجه آن کشتار، ویرانی، آوارگی و مصیبت‌هایی بوده که بیش‌تر زنان از آن متأثر شده‌اند. هم‌چنین در جلسه‌استماع عامه در ولایت بامیان در مورد نقش و جایگاه زنان در پروسه صلح بحث شد و

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان طی سلسله نشست‌های برنامه «تحقیق ملی زنان، صلح و امنیت» به تاریخ سیزدهم حمل سال جاری جلسه‌استماع عامه را در ولایت بامیان دایر کرد. این برنامه در هوتل نوربند قلا در شهر بامیان با حضور ۱۴۰ تن به شمول داکتر سیما سمر رییس کمیسیون

در نتیجه اشتراک‌کننده‌گان موارد مهمی که نظر به وضعیت کنونی کشور بر سرنوشت زنان تأثیرگذار است، به عنوان شرط‌های اساسی در روند صلح برشمردند. ۱- در روند صلح باید التیام بخشیدن به درد و رنج قربانیان جنگ افغانستان مدنظر گرفته شود؛ ۲- حقوق بشر به عنوان خط سرخ مصالحه محسوب شود و ارزش‌های حقوق بشری به هیچ عنوان نباید

مستقل حقوق بشر افغانستان، همکاران بین‌المللی، اعضای رهبری دفتر ساحوی کمیسیون مستقل حقوق بشر در بامیان، فعالان حقوق زن و شهروندان بامیان برگزار گردید. داکتر سیما سمر رییس کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان در اولین جلسه‌استماع عامه تحقیق ملی زنان، صلح و امنیت در کابل گفته بود: «در

قربانی صلح با مخالفین مسلح دولت گردد؛ ۳- بدون حضور زنان و قربانیان جنگ، صلح با طالبان به نتیجه‌ای نخواهد رسید. زنان باید در تمام مراحل تصمیم‌گیری‌ها حضور و مشارکت داشته باشند؛ ۴- در مذاکرات صلح باید حقوق زنان مانند حق دست‌رسی به تعلیم، تحصیل، کار، گشت‌وگذار، رهایی از تبعیض و رهایی از خشونت به رسمیت شناخته شود؛ ۵- صلح باید پایدار و واقعی باشد و نظر تمام مردم افغانستان در مذاکرات صلح مدنظر گرفته شود، صلحی که در آن خواست‌های یک یا چند بخش محدود جامعه مدنظر گرفته شود پایدار و قابل قبول همه نخواهد بود؛ ۶- صلح باید رفاه و بهبود اقتصادی همه مردم افغانستان را تضمین کند، زنان باید در تمام عرصه‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی حضور فعال و معنادار داشته باشند؛ ۷- عدالت نباید قربانی صلح شود؛ ۸- دست‌آوردهای ۱۸ سال اخیر به خصوص حقوق و آزادی‌های زنان نباید قربانی صلح با طالبان شود؛ ۹- صلح باید سبب امنیت سراسری در افغانستان شود و هیچ بهانه‌ای برای دوام جنگ و ناامنی در کشور باقی نماند؛ ۱۰- زنان در تمام مراحل مذاکرات در خارج و داخل کشور حضور داشته باشند و نظرات آنان جدی گرفته شود. برنامه تحقیق ملی زنان، صلح و امنیت از تاریخ اول حوت ۱۳۹۷ خورشیدی مطابق با بیستم فیبروری ۲۰۱۹ میلادی آغاز شد.

هدف از این تحقیق، دریافت دیدگاه‌ها و مطالبات زنان درباره صلح با گروه طالبان راه‌اندازی شده و قرار است با تکمیل شدن این تحقیق از سراسر کشور، دیدگاه‌ها و خواست‌های زنان از سراسر افغانستان درباره صلح به‌دست آید. در این تحقیق ملی قرار است با چهار هزار زن مصاحبه شود و در پایان مشخص خواهد شد که خواست زنان از پروسه صلح چیست.

نگاه‌ها به زن متاع گونه‌اند؛

زنان مسوول پاسخ به یک سوال است

تحلیل

شیرمحمد انتظار

شهزاده‌ی در آورده می‌شود، به تعبیری معامله‌شان بر سر متاعی از جنس زن جوش میخورده است، درباره‌های شاهی و خاندان‌های شاهی/امپراتوری‌های اروپا با هم در معاملات سیاسی پیوند فامیلی برقرار می‌گردند.

از گذشته‌های دور نسبت به زن دیدگاه‌ها و نگاه‌های متاع‌گونه/کالاگونه وجود داشته است. حتا در مواردی زیادی از آن به عنوان عمده‌ترین کالا جهت بستن معاملات سیاسی استفاده کرده‌اند. از

امپراطوری در حال جنگ بوده‌اند، ازینجاست که میتوان ادعا و ثابت کرد که به آنها منحصراً متاع نگاه شده است. آنها نه تنها در حد کاستن از تنش نقش نداشته‌اند بلکه فقط به وسیله‌ی جهت کامجوی جنسی و به تعبیری نقش رفع نیازهای جنسی/سکس تنازل کرده است. در اسلام زیادتر از دیگران به زن منحصراً متاع جنسی و سیاسی دیده‌اند. سران دینی برای اینکه قناعت/رضایت سران قبایل مخالف را جهت اتحاد با خودش بدست بیاورد، یا از میزان تشنه‌ی بکاها به آسانی متوسل به معامله‌ای می‌شد/شده است که بر مبنای آن دختر فلان رئیس قبیله را به نکاح یک سیاست‌مدار مسلمان در می‌آورد، و در بدل از تجاوزات و درگیری‌ها بین طرفین در آینده جلوگیری کنند. یکی از دلایل که تعداد زنان سران سیاسی مسلمان زیاد بوده همین بوده که زن متاع معامله‌ی سیاسی‌شان بوده است، در یک بحث منصفانه و در یک رویکرد عادلانه واقعا دیدگاه متاع‌گونه‌ی به زن به شدت و حدت در صدر اسلام وجود داشته است، نمی‌توان نباید منکر آن شد. امروز نیز همین نگاه کالاگونه به زن به شکل و شمایل دیگری وجود دارد، نسبت وجود آموزه‌های دینی این نگاه شدت گرفته که کاسته نشده است. با این ... ادامه در صفحه ۲ ...

تمدن‌های تاریخی کهن تا دربارهای شاهی شرق و غرب و جهان اسلام برای پیوند زدن بر تنش‌ها و اختلافات سیاسی، مدام از زن به عنوان اولین متاع محافل معامله‌ی سیاسی و تاریخی بخیه زدن در یک دادوگرفت سیاسی استفاده شده است. منازعات بین شاهان کشورهای(امپراطوری‌های) مختلف جهت یافتن آخرین راه حل اختلافات‌شان به سراغ دخترانی رفته‌اند که با ازدواج‌های سیاسی آن‌ها به عنوان متاع/کالای بازار سیاست بابت کاستن این تنش‌ها باید، معامله‌ی شان جوش بخورد و دختران هم باید به این امر تن دهند. مثالهای نگاه متاع‌گونه به زنان فراوان داریم. سراسر تاریخ بشر مملو از این نوع معاملات است. مدت زمانی وجود این رسم کم نیست. یک دوره بسیار طولانی این سلسله ادامه داشته است. در اروپای قبل، جریان و بعد قرون وسطی، امپراطوری‌های شرق آسیا، هند، جهان اسلام و... به وضوح این مسئله وجود داشته و مشاهده شده است. جالب اینکه در اروپا برای حل اختلافات سیاسی و کاستن از تنش‌های مرزی، تنش‌های پرداخت خراج/مالیه، زنی(دختری) به ازدواج